

Prof. dr. Livio Poldini – osemdesetletnik

7. septembra 2010 je zaokrožil 80 let svojega ustvarjalnega življenja dr. Livio Poldini, profesor emeritus botanike na univerzi v Trstu. Prof. Poldini je osebnost in ime, ki skoraj vsakemu, ki se v Sloveniji ukvarja z rastlinstvom, takoj vzbudi številne povezave. Res je, vso delovno dobo deluje v Trstu, torej ob naši zahodni meji, toda v tem mestu ni ravno veliko italijanskih znanstvenikov in raziskovalcev, ki bi kot on spletli tako tesne, prijateljske vezi in tako plodno sodelovanje s slovenskimi raziskovalci. Prof. Poldini je to storil že v mladih letih, ko je bil prijateljsko povezan s pokojnima profesorjema botanike na Univerzi v Ljubljani, Ernestom Mayerjem in Tonetom Wraberjem (izraz tesnih vezi s slednjim je bila njegova ganjenost in občutene besede na spominskem srečanju v Julijani v Trenti, v dneh po Wraberjevi smrti), prav tako tudi s fitocenologi SAZU (Maksom Wraberjem, Mitjem Zupančičem, Lojzetom Marinčkom, Ivom Puncerjem in drugimi). Je dolgoletni dejaven član Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za vegetacijsko ekologijo. Enako naklonjenost goji do mlajše generacije slovenskih botanikov in pri tem omenimo za primer le njegovo mentorstvo in raziskovalno sodelovanje z Mitjem Kaligaričem, zdajšnjim profesorjem botanike na Univerzi v Mariboru. Bil je, ali je še član uredniških odborov ali uredniških svetov večine slovenskih revij s področja botanike, tudi dolgoletni član uredništva naše Hladnikije, za katero je tudi napisal nekaj člankov. Njegovo povezanost s slovenskimi znanstveniki je nagradila tudi naša najvišja znanstvena in kulturna ustanova, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, ki ga je leta 1995 izvolila za svojega dopisnega člana.

Ustvarjalni opus prof. Poldinija je izjemen, število njegovih objav skoraj nepregledno, tudi zato, ker je profesor odličen taksonom, florist in fitocnolog, enakovredno suveren na vseh treh področjih, nedvomno največji poznavalec rastlinstva in rastja avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine in Krasa, eden najuglednejših botanikov celotne Italije in srednje Evrope. V soavtorstvu s slovenskimi raziskovalci je napisal precej botaničnih in fitocenoloških člankov in razprav, v katerih je obravnaval probleme, taksone in združbe, ki jih poznamo v našem skupnem, jugovzhodnoalpsko-severninarskem prostoru. Za ta priložnostni opis se omejimo samo na nekaj avtorjevih temeljnih del, za katera menim, da so korenito zaznamovala tudi slovenske botanike in vsaj zase moram zapisati, da skoraj ni bilo članka, da jih ne bi navajal. Gotovo je taka njegova izjemna predstavitev rastja Krasa (*La vegetazione del Carso isontino e triestino*, Trst 1989). V njej je celovito, z vsem znanstvenim aparatom, številnimi analizami, tabelami in odličnim fotografskim gradivom opisal vse vegetacijske enote oz. vse vegetacijske tipe, habitate Krasa. Res je, njegova vegetacijska karta se ustavi na meji med takratno Jugoslavijo in Italijo, toda gradivo za opise združb je zbral pogosto na slovenski strani. Rastlinstvo ne pozna državnih meja in kogar je zanimal naš Kras, je s to knjigo dobil odlično delo o njem, čeprav napisano v italijanščini. Le dve leti kasneje je sledilo naslednje temeljno, še obsežnejše delo, *Atlas vaskularne flore Furlanije Julijske krajine* (*Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli-Venezia Giulia*, Videm 1991). V njem je v srednjeevropski kartografski mreži (na osnovnih poljih) predstavil razširjenost praprotnic in semenk sosednje dežele. Ta obsežna, debela knjiga je za desetletje, vsaj za tiste, ki smo preučevali floro zahodne Slovenije, postala skoraj naše Sveto pismo, toliko koristnih in uporabnih podatkov smo našli v njej. Obe napisani knjigi je prof. Poldini pozneje nadgradil. Drugo prej, ko je s pomočjo sodelavcev pripravil dopolnjeni novi atlas (Videm 2002) in tudi novi seznam vrst (register) s sinonimi (Trst 2001, Videm 2002). Kot neke vrste dopolnitev

njegove vegetacije Krasa pa je lani izšla obsežna knjiga o rastlinski diverziteti med Trstom in Gorico (*La diversità vegetale del Carso fra Trieste e Gorizia*, Trst 2009), v kateri ob številnih drugih podatkih in analizah najdemo podrobne zemljevide razširjenosti (na četrtinah kvadrantov) praprotnic in semenk vzdolž italijansko-slovenske meje od Sabotina do Istre. V teh kartah so zajeti tudi podatki iz slovenskega dela obmejnega območja. Naštetim delom bi lahko pridružili vsaj še dve knjigi, o botaničnih izletih v Furlaniji Julijski krajini (Videm 1991), kjer opisuje tudi rastlinstvo nekaterih obmejnih območij (Glinščica, Doberdobsko jezero, Matajur, Belopeška jezera) in knjigo o bogastvu rastlinstva v parku Julijske Predalpe, ki predstavlja floro dela Rezije in Terskih dolin (prvi avtor G. Gobbo, Trst 2005). Vsa ta dela odlikuje izjemna temeljitost, bogastvo podatkov, nazorni prikazi, upoštevanje spoznanj raziskovalcev sosednjih dežel.

Zaradi svoje odprtosti, naklonjenosti slovenskim botanikom, pripravljenosti za pomoč in sodelovanje, mentorstvo, izmenjavo mnenj in skupne objave, gostoljubja na univerzi v Trstu, moramo biti profesorju Poldiniju zagotovo zelo hvaležni in ga na nek način lahko štejemo tudi za svojega. V njegovem delovanju je očiten duh Kugyja, Tommasinija, Pospichala, znamenitih Tržičanov, botanikov 19. in začetka 20. stoletja. Botanično društvo Slovenije in uredništvo *Hladnikije* se mu zahvaljujeta za vseskozi korektno in dobrohotno sodelovanje in mu želita trdnega zdravlja in še veliko ustvarjalnih let.

IGOR DAKSKOBLER

V spomin prof. dr. Tonetu Wraberju (1938 – 2010)

Na rednem letnem občnem zboru Botaničnega društva Slovenije 15. marca 2010, smo člani Botaničnega društva Slovenije s ponosom in veseljem sprejeli ustanovnega člana društva in nekaj let tudi predsednika, prof. dr. Toneta Wraberja, med častne člane. Že nekaj mesecev za tem pa nas je vse pretresla novica, da je cenjeni botanični kolega 6.7.2010 po mučni bolezni sklenil svojo plodno življenjsko pot.

Znanstveno, strokovno in pedagoško je Tone Wraber deloval na področju floristike, fitocenologije, taksonomije, fitogeografije, zgodovine botaničnih raziskovanj, botaničnega imenoslovja in naravovarstva. Bil je specialist za subalpinsko in alpinsko floro in vegetacijo. Izjemen pa je tudi njegov prispevek k popularizaciji botanike in naravoslovja nasploh. Šele z njegovim odhodom se počasi zavedamo, kje vse so zazijale vrzeli, ki jih je s svojo vsestransko aktivnostjo zapolnjeval.

Razrešil je mnoge taksonomske in nomenklaturne probleme, bodisi sam ali s sodelovanjem svojih botaničnih kolegov ali diplomantov. Predvsem je šlo mnoge taksonomsko težavne skupine, na katere je naletel pri florističnih raziskovanjih v Alpah in na območju Balkanskega polotoka. Opisal je 7 za znanost novih taksonov: *Melampyrum velebiticum* ssp. *montis-nivalis* Wraber, *Silene veselskyi* (Janka) H. Neumayer subsp. *widderi* Kofol-Seliger & Wraber, *Gentiana lutea* ssp. *vardjanii* Wraber, *Cynoglossum krasnii* Wraber, *Silene retzdorffiana* (K. Maly) Walters subsp. *nikolicii* A. Seliger & Wraber, *Papaver victoris* Škornik & Wraber in *Crepis dinarica* (Beck) Šiljak-Yak. & Wraber, ki bodo njegovo ime nosili tudi zanamcem.